

A2.34 Przejść na emeryturę

- Porozmawiaj o aktywnościach i zmianach stylu życia po przejściu na emeryturę.
- Mów o trwających działaniach w przyszłości.

Emerytura	<i>(Jubilación)</i>	Pasje	<i>(Aficiones)</i>
Emerytura (pieniądze)	<i>(Pensión (dinero))</i>	Ogrodnictwo	<i>(Jardinería)</i>
Renta	<i>(Pensión por invalidez)</i>	Uprawać ogródek	<i>(Cuidar el huerto)</i>
Przejść na emeryturę	<i>(Jubilarse)</i>	Majsterkowanie	<i>(Manitas / bricolaje)</i>
Życie bez pracy	<i>(Vida sin trabajo)</i>	Wędkarstwo	<i>(Pesca)</i>
Oszczędności	<i>(Ahorros)</i>	Chór	<i>(Coro)</i>
Oszczędzać	<i>(Ahorrar)</i>	Korzystać	<i>(Disfrutar / aprovechar)</i>

1. Escanea el código QR para ver el vídeo, o lee el texto. (QR: Audio)

Wiele osób w Polsce myśli o tym, jak będzie wyglądać **emerytura**. Najważniejszy jest czas z **rodziną** i bliskimi, a także hobby i trochę **pieniędzy**. Niektórzy mówią też o podróżach, ale zwykle dopiero później. Kto chce być spokojny na starość, powinien *byle* nie odkładać wszystkiego na ostatnią chwilę i dbać o relacje. Wtedy łatwiej cieszyć się życiem jako **senior**.

*Muchas personas en Polonia piensan en cómo será la **jubilación**. Lo más importante es el tiempo con la **familia** y los seres queridos, así como los pasatiempos y un poco de **dinero**. Algunos también hablan de viajes, pero normalmente solo más tarde. Quien quiera estar tranquilo en la vejez, debería simplemente no dejarlo todo para el último momento y cuidar las relaciones. Entonces es más fácil disfrutar de la vida como **persona mayor**.*

1. Co Polki i Polacy uważają za najważniejsze na emeryturze?
 - a. Praca w ZUS do późnego wieku
 - b. Dużo podróży po świecie od pierwszego dnia
 - c. Tylko wysoki stan zdrowia i sport
 - d. Czas z rodziną i bliskimi
2. Kiedy pojawiają się w rozmowie podróże po świecie?
 - a. Tylko wtedy, gdy ktoś jest rencistą
 - b. Nigdy się nie pojawiają
 - c. Pojawiają się później
 - d. Na samym początku

1-d 2-c

2. Gramática: Partícula "byle": **byle jak, byle do...**

La partícula "byle" en polaco se usa, entre otras cosas, para expresar libertad de elección, indiferencia o para indicar baja calidad/valor (sinónimo: jakikolwiek, obojętnie jaki).

Użycie (Uso)	Przykład (Ejemplo)
dowolność lub obojętność (<i>libre elección o indiferencia</i>)	Daj mi byle jaki długopis. (<i>Dame un bolígrafo cualquiera.</i>) Spotkajmy się byle gdzie . (<i>Quedemos en cualquier sitio.</i>)
cecha negatywna (<i>característica negativa</i>)	Nie spotykaj się z byle kim . (<i>No te reúnas con cualquiera .</i>) Zrobił to byle jak . (<i>Lo hizo de cualquier manera.</i>)
docenienie (<i>reconocimiento/valoración</i>)	Jej mąż to nie byle kto! (<i>¡Su marido no es cualquiera!</i>) To nie byle jaka okazja! (<i>¡Esta no es una ocasión cualquiera!</i>)
życzenie (<i>deseo</i>)	Byle był szczęśliwy. (<i>Con tal de que sea feliz.</i>) Byle do wiosny. (<i>Hasta la primavera.</i>)

Si a la partícula "byle" la precede nie, entonces significa que algo o alguien destaca y merece nuestra atención.

- Na emeryturze nie potrzebuję drogiego sprzętu, daj mi _____ długopis do podpisania dokumentu. (*En la jubilación no necesito equipo caro, dame cualquier bolígrafo para firmar el documento.*)
 a. *byle jaki* b. *byle którego* c. *byle jak* d. *byle jakie*
- Mój wujek przeszedł na emeryturę i majsterkuje _____, a potem wszystko się psuje. (*Mi tío se jubiló y hace chapuzas de cualquier manera, y luego todo se estropea.*)
 a. *byle gdzie* b. *byle jaki* c. *byle jak* d. *byle*

1. *byle jaki* 2. *byle jak*

Reescribe las frases (QR: IA+)

- (byle jaki) Daj mi jakiś długopis, nie ma znaczenia jaki.

(*Dame cualquier bolígrafo.*)

- (byle gdzie) Możemy się spotkać gdziekolwiek, ważne, żeby było blisko metra.

(*Podemos quedar en cualquier sitio, lo importante es que esté cerca del metro.*)

- (byle kim) Nie rozmawiaj z nieznanymi ludźmi w internecie.

(*No hables con cualquiera en internet.*)

1. Daj mi *byle jaki* długopis. 2. Możemy się spotkać *byle gdzie*, ważne, żeby było blisko metra. 3. Nie rozmawiaj z *byle kim* w internecie.

3. Ejercicios

1. Relaciona los elementos que tienen un significado relacionado.

a. przejść na emeryturę	1. przestać pracować
b. oszczędzać	2. czekajmy do wiosny
c. korzystać z czegoś	3. odkładać pieniądze
d. byle do wiosny	4. używać czegoś

a-1 b-3 c-4 d-2

2. Anuncio: Club de Mayores en la casa de cultura (QR: Audio)

Rellena los huecos: przejść, emeryturę, życiu, oszczędzać, korzystać, oszczędnościach

Dom Kultury zaprasza osoby, które planują (1) _____ na (2) _____ lub są już na emeryturze. W programie są spotkania o (3) _____ bez pracy, proste porady o (4) _____ i bezpłatne konsultacje dot. świadczeń: emerytura i renta.

Od września będą też zajęcia: chór, ogrodnictwo i majsterkowanie. Uczestnicy będą mogli (5) _____ z sali komputerowej i zapisać się na warsztaty „Jak (6) _____ na co dzień”. Zapisy w sekretariacie, w dni robocze.

La Casa de Cultura invita a las personas que planean jubilarse o que ya están jubiladas. En el programa hay encuentros sobre la vida sin trabajo, consejos sencillos sobre ahorros y consultas gratuitas sobre prestaciones: jubilación y pensión.

A partir de septiembre también habrá actividades: coro, jardinería y bricolaje. Los participantes podrán utilizar la sala de informática e inscribirse en el taller «Cómo ahorrar en el día a día». Inscripciones en la secretaría, en días laborables.

(1) przejść, (2) emeryturę, (3) życiu, (4) oszczędnościach, (5) korzystać, (6) oszczędzać

1. Które zajęcia w Klubie Seniora chciał(a)byś wybrać po przejściu na emeryturę i dlaczego?
-

3. Escucha el fragmento de audio y elige la respuesta correcta. (QR: Audio)

1. Kobieta mówi, że po przejściu na emeryturę zaczęła bardziej pilnować wydatków.	☐	☐
2. Od przyszłego tygodnia planuje spędzać poranki na majsterkowaniu, a popołudnia w ogródku.	☐	☐
3. Wyjaśnia, że nie będzie pobierać renty.	☐	☐

1-V 2-X 3-V

Verdadero Falso

4. Elige la solución correcta

- Po przejściu na emeryturę _____ na wakacje, *(Después de jubilarme, estaré ahorrando para las vacaciones, con tal de tener la cabeza tranquila.)*
 a. oszczędzam b. będę oszczędzać c. będę oszczędzał
 d. będę oszczędzała
 - W przyszłym miesiącu _____ z karty seniora w komunikacji miejskiej. *(El próximo mes estarás usando la tarjeta de jubilado en el transporte público.)*
 a. będziesz korzystać b. będziesz korzystać c. będziesz korzystam
 d. korzystasz
 - Kiedy będziemy na emeryturze, _____ z basenu w tygodniu, byle nie było tłoku. *(Cuando estemos jubilados, estaremos usando la piscina entre semana, con tal de que no haya aglomeración.)*
 a. będziemy korzystamy b. korzystamy c. będziemy korzystać
 d. będziemy korzystali
1. będę oszczędzać 2. będziesz korzystać 3. będziemy korzystać

5. Juego de rol - diálogos (QR: Audio)

Rozmowa z HR o emeryturze

- Marek (pracownik):** *Dzień dobry, pani Karolino. Chciałbym przejść na emeryturę od przyszłego roku i mam kilka pytań.*
(Buenos días, señora Karolina. Me gustaría jubilarme a partir del año que viene y tengo algunas preguntas.)
- Pani Karolina (HR):** *Dzień dobry. Czy chodzi o wypłatę emerytury i dokumenty, czy również o możliwość renty?*
(Buenos días. ¿Se trata del pago de la jubilación y los documentos, o también de la posibilidad de una pensión por incapacidad?)
- Marek (pracownik):** *Głównie o emeryturę — mam oszczędności, ale chciałbym wiedzieć, jak to będzie wyglądać co miesiąc i czy mogę jeszcze oszczędzać do końca roku.*
(Principalmente de la jubilación: tengo ahorros, pero me gustaría saber cómo será cada mes y si todavía puedo ahorrar hasta finales de año.)
- Pani Karolina (HR):** *Przygotuję listę potrzebnych dokumentów i orientacyjne wyliczenie świadczenia. A czy po przejściu na emeryturę ma pan już plany na życie bez pracy?*
(Prepararé una lista de los documentos necesarios y un cálculo aproximado de la prestación. ¿Y después de jubilarse, ya tiene planes para la vida sin trabajo?)
- Marek (pracownik):** *Tak, chcę korzystać z czasu wolnego — więcej ogrodnictwa, uprawiać ogródek i trochę majsterkować.*
(Sí, quiero aprovechar el tiempo libre: más jardinería, cultivar el huerto y hacer un poco de bricolaje.)

- Kiedy Marek chce przejść na emeryturę i o co pyta w HR?

6. Hablar: traducir y responder (QR: IA+)

Na emeryturze chciał(a)bym... / Myślę, że będę dalej... / Chcę oszczędzać, żeby...

1. Co chciał(a)byś robić na emeryturze i dlaczego?

2. Jak myślisz, co zmieni się w twoim życiu po przejściu na emeryturę?

7. Escritura: WhatsApp (QR: IA+)

Cześć! Tu Marta z 3. piętra.

Widziałam Cię wczoraj na klatce. Ja jestem już **na emeryturze** i mam więcej czasu. W środy chodzę do klubu seniora: jest **chór** i czasem warsztaty (np. **ogrodnictwo**). W przyszłym miesiącu chcę też zrobić mały wyjazd za miasto.

Może chciał(a)byś pójść ze mną w tę środę? Napisz, czy masz czas i co Cię interesuje.

Escribe una respuesta adecuada: *Dzięki za wiadomość, chętnie... / W tę środę mogę / nie mogę, bo... / Byle było blisko domu, to mogę spróbować.*

Verbos importantes

Oszczędzać (ahorrar)

Czas przyszły

będę oszczędzać

będziesz oszczędzać

będzie oszczędzać

będziemy oszczędzać

będziecie oszczędzać

będą oszczędzać

Korzystać (usar)

Czas przyszły

będę korzystał/korzystała

będziesz korzystał/korzystała

będzie korzystał/korzystała/korzystało

będziemy korzystali/korzystały

będziecie korzystali/korzystały

będą korzystali/korzystały

ja

ty

on/ona/ono

my

wy

oni/one